ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМАЎ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 19 (692) | Аўторак, 31 мая 1988 г. | Газета заснавана ў верасні 1969 года | Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

У ДРУКУ АПУБЛІКАВАНЫ ТЭЗІСЫ ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА КПСС, АДОБРАНЫЯ ПЛЕНУМАМ ЦК ПАРТЫІ 23 МАЯ 1988 Г., ДА XIX УСЕСАЮЗНАЙ ПАРТЫЙНАЙ КАНФЕРЭНЦЫІ. ЯНЫ ВЫНЕСЕНЫ НА ШЫРОКАЕ АБМЕРКАВАННЕ КАМУНІСТАМІ, УСІМІ ПРАЦОЎНЫМІ НАШАЙ КРАІНЫ. ТЭЗІСЫ ЦК КПСС ЗНАХОДЗЯЦЦА ЦЯПЕР У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ І ШМАТТЫСЯЧНАГА КАЛЕКТЫВУ НАШАГА УНІСЕРСІТЭТА.

ПАРТГРУПЫ: СПРАВАЗДАЧЫ І ВЫБАРЫ

Для камуністаў, усяго савецкага народа сёлетні год асаблівы. Ён насычаны падзеямі, якія яркай старонкай будуць упісаны ў гісторыю краіны. Знамянальнай вяхой з'явіцца прадстаячая XIX Усесаюзная партыйная канферэнцыя. Да чарговага форуму камуністаў паўсюдна вядзецца актыўная падрыхтоўка. Шырокая дэмакратызацыя нашага ладу жыцця, галоснасць, творчасць і ініцыятыва шырокіх мас — тая платформа, на якой грунтуюцца дасягненні ў далейшым сацыяльна-эканамічным развіцці першай у свеце сацыялістычнай дзяржавы.

Для камуністаў нашага універсітэта падрыхтоўка да Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі супала з правядзеннем справаздач і выбараў у партыйных групах. На сённяшні дзень на факультэтах і ў іншых структурных падраздзяленнях ГДУ іх налічваецца 36, якія аб'ядноўваюць пераважную большасць членаў універсітэцкай партарганізацыі. Справаздачы дазволілі як бы падвесці вынікі зробленага не толькі за справаздачны перыяд, але і за час, што мінуў пасля красавіцкага (1985 г.) Пленума ЦК КПСС, які вызначыў новыя напрамкі для далейшага развіцця ўсяго нашага сацыялістычнага грамадства. Прадставілася яшчэ адна магчымасць прынцыпова, па-дзелавому павесці размову аб тым, які ўклад у перабудову ўносіць кожны камуніст, аб першых кроках у ажыццяўленні шырокамаштабнай праграмы перабудовы вышэйшай школы.

Важна падкрэсліць, што галоўная ўвага звяртаецца не на поспехі, а на недахопы і негатыўныя з'явы, што ёсць яшчэ ў дзейнасці многіх партгруп. Праяўляецца агульная зацікаўленасць аб далейшым павышэнні якасці падрыхтоўкі маладых спецыялістаў, іх камуністычнага выхавання, усямерным нарошчванні навуковага патэнцыялу вядучай вышэйшай навучальнай установы Беларускага Палесся, пашырэнні і паглыбленні навуковых даследаванняў, хутчэйшым і больш эфектыўным укараненні іх вынікаў у вытворчасць і іншыя сферы практыкі.

Істотнай адметнасцю справаздач і выбараў у партыйных групах стала ўзросшая актыўнасць камуністаў. Аднак не ўсе з іх ужо праніклiся сапраўднай адказнасцю за канчатковыя вынікі агульных спраў. Таму нельга мірыцца з тымі, хто, як кажуць, імкнецца схавацца за спіны іншых па прынцыпу: мая хата з краю. Надышоў час, калі кожны камуніст павінен займаць актыўную грамадзянскую пазіцыю, сваімі паўсядзённымі дзеяннямі апраўдваць высокае званне партыйца.

Справаздачна - выбарная кампанія ў партгрупах універсітэта падыходзіць да завяршэння. Яе вынікі будуць больш грунтоўна прааналізаваны на справаздачна-выбарных сходах партарганізацый структурных падраздзяленняў і універсітэта ў цэлым. Трэба дамагацца таго, каб гэтыя вынікі прынеслі ўсеагульнае задавальненне пры падрыхтоўцы да Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі, дастойнай сустрэчы 70-годдзя БССР і Кампартыі Беларусі.

ЗАДАЧЫ СТАЯЦЬ ПЕРАД КОЖНЫМ

XIX Усесаюзная партыйная канферэнцыя, якая пачне сваю работу ў канцы чэрвеня г. г., разгледзіць пытанні, якія маюць велізарнае значэнне ў жыцці нашай краіны, у далейшым яе развіцці, руху наперад: аб ходзе рэалізацыі рашэнняў XXVII з'езда КПСС, задачах партыйных арганізацый па паглыбленню працэсу перабудовы, аб мерах па далейшай дэмакратызацыі жыцця партыі і грамадства. На канферэнцыі яе дэлегаты павядуць гаворку аб тым, што ўжо зроблена ў краіне на шляху перабудовы, што яшчэ перашкаджае ёй, і як гэтыя перашкоды ліквідаваць. Вынесеныя на ўсеагульнае абмеркаванне тэзісы — гэта платформа для дыскусіі савецкіх людзей па пытаннях перабудовы ва ўсіх сферах нашага жыцця.

Нам, работнікам вышэйшай школы, нельга было не звярнуць увагу на такія радкі тэзісаў: «Гуманістычныя прынцыпы нашай палітыкі накіраваны на забеспячэнне духоўнага прагрэсу грамадства, уздым адукацыі і культуры народа. За мінулыя тры гады ўдзялялася істотная ўвага развіццю адукацыі на розных яе ступенях і ўзроўнях. Пытанні перабудовы сістэмы народнай асветы былі разгледжаны на лютаўскім (1988 г.) Пленуме ЦК КПСС. Наша вышэйшая і сярэдняя школа ў многім адстала ад патрэбнасцей жыцця, навукова-тэхнічнага і культурнага прагрэсу. Неабходны энергічныя намаганні ўсяго грамадства, каб забяспечыць якасныя перамены ў яе развіцці».

Задача ўсіх работнікаў вышэйшай школы рабіць усё для таго, каб у ёй адбыліся якасныя змены і ў ВНУ краіны рыхтаваліся па-сапраўднаму высокакваліфікаваныя спецыялісты для ўсіх галін народнай гаспадаркі. Бо ад таго, з якім багажом ведаў прыйдзе малады спецыяліст на вытворчасць, у школы, будзе залежыць далейшы лёс перабудовы.

В. МАНАХАЎ,
загадчык кафедры алгебры і геаметрыі, дацэнт.

ДЗЁННІК СЕСІІ

Пасрэдныя веды—пасрэдны спецыяліст

Майскае хараство прыроды, ласкавае і пяшчотнае сонейка не зусім настройваюць на дзелавы лад. Хочацца пакінуць неадкладныя справы, апынуцца на ўлонні прыроды, любавацца яе прыгажосцю. Але —гэта мары. Рэальнасць жа студэнцкага жыцця больш будзённая і празаічная: лекцыі, семінарскія заняткі, а ў некаторых і таго больш адказная пара — залікова-экзаменацыйная сесія. Раней, чым на астатніх факультэтах, яна пачынаецца на тых курсах геалагічнага, біялагічнага і эканамічнага факультэтаў, якія ўжо ў чэрвені пачынаюць праходзіць вучэбныя і вытворчыя практыкі.

Для чацвёртакурснікаў, трэцякурснікаў, часткі студэнтаў 2-га курса геалагічнага факультэта залікі і экзамены летняй сесіі— ужо этап завершаны. Цяпер яны праходзяць практыку па ўсёй нашай краіне, а таксама ў Гомельскай вобласці, ва ўрочышчы Чонкі.

Якія ж веды паказалі будучыя геолагі на экзаменах? Пасля дэталёвага знаёмства з тымі адзнакамі, якія паставілі ім выкладчыкі, на гэта пытанне можна адказаць адназначна — пасрэдныя. Варта дадаць таксама, што сем студэнтаў чацвёртага курса не былі дапушчаны да экзаменаў па інжынернай геалогіі і гідрагеахіміі з-за нездадзеных залікаў. Астатнія ж атрымалі на экзаменах па названых прадметах пераважна здавальняючыя адзнакі. Своеасаблівы «рэкорд» устанавілі чацвёртакурснікі, калі здавалі экзамен па геалогіі СССР — атрымалі 8 (!) двоек. Апраўданнем такога правалу не могуць служыць іх словы, што прадмет занадта складаны.

У студэнтаў трэцяга курса справы, быццам бы, крыху лепшыя. Тут пасля здадзеных экзаменаў па асновах навуковага атэізму, геамарфалогіі, гідрагеалогіі, грунтазнаўству пераважаюць добрыя адзнакі. Хаця не абышлося і без тых, каго з-за нявыкананых своечасова лабараторных работ не дапусцілі да экзаменаў па грунтазнаўству. Такіх студэнтаў аказалася чатыры.

Сур'ёзную заклапочанасць на факультэце выклікаюць другакурснікі. Яны паказалі на экзаменах велымі слабыя веды. Пацвярджэннем сказанаму могуць стаць такія лічбы: толькі тры вышэйшыя балы атрыманы пасля чатырох здадзеных экзаменаў, пастаўлена шмат здавальняючых адзнак. У некаторай ступені такое становішча на курсе можна растлумачыць тым, што тут нямала такіх юнакоў, якія працягваюць вучобу пасля службы ў радах Савецкай Арміі, і, зразумела, у іх ведах утварыліся пэўныя прабелы. Выкладчыкі, канешне, на экзаменах гэта ўлічваюць. Але ж, думаецца, на дапамогу такім студэнтам павінны прыйсці і іх аднакурснікі, каб «падцягнуць» сваіх таварышаў па вучобе.

Заўсёды павышаную цікавасць выклікаюць экзамены першакурснікаў. Гэта і зразумела: сесія, нібы люстэрка, паказвае, як змаглі адапціравацца ў студэнцкім жыцці нядаўнія школьнікі, якую дапамогу ў гэтым ім аказалі выкладчыкі. На жаль, даводзіцца гаварыць, што сёлетнія першакурснікі геалагічнага факультэта не набылі трывалых ведаў. Так, у групе Г-11 на экзамене па вышэйшай матэматыцы выкладчык не паставіў ніводнай выдатнай адзнакі, па гісторыі КПСС атрымана вялікая колькасць троек. Не лепш ідуць справы ў групе ГФ-11. Такі прадмет як гісторыя партыі тут таксама стаў для першакурснікаў «цвёрдым арэшкам»: у групе ёсць адна нездавальняючая адзнака, 10 троек.

Міжволі напрошваецца сумны вывад: узровень ведаў будучых геолагаў жадае быць значна вышэйшым. Аб гэтым на факультэце трэба задумацца ўсім.

Т. НІКАЛАЕВА.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта, кафедра філасофіі горача віншуюць асістэнта гэтай кафедры КРАЎЦОВУ Валерыю Іванаўну з зацвярджэннем яе ВАКам у вучонай ступені кандыдата філасофскіх навук.

✦

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта, дэканат фізічнага факультэта, кафедра тэарэтычнай фізікі горача віншуюць старшага выкладчыка гэтай кафедры ДВОРНІКА Аляксандра Міхайлавіча з паспяховай абаронай дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата фізіка-матэматычных навук.

✦

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта, кафедра рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства горача віншуюць асістэнта гэтай кафедры РОГАЛЕВА Аляксандра Фёдаравіча (навуковы кіраўнік — прафесар П. У. СЦЯЦКО) з паспяховай абаронай дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата філалагічных навук.

АБ АГУЛЬНАУНІВЕРСІТЭЦКІМ ПАРТЫЙНЫМ СХОДЗЕ

2 чэрвеня ў актавай зале адбудзецца агульнауніверсітэцкі адкрыты партыйны сход. На парадак дня выносяцца наступныя пытанні:

1. Аб задачах партыйнай арганізацыі універсітэта ў святле рашэнняў лютаўскага (1988 г.) Пленума ЦК КПСС.

(Дакладчык — прарэктар па вучэбнай рабоце член паркома Л. А. Шамяткоў).

2. Інфармацыя аб ходзе выканання пастаноў папярэдніх партыйных сходаў.

(Інфармацыя намесніка сакратара парткома **Г. Д. Ветлугаева**).

3. Аб правядзенні грамадска-палітычнай атэстацыі камуністаў.

(Інфармацыя сакратара парткома **М. І. Старавойтава**).

Пачатак партыйнага сходу — у 14.30, рэгістрацыя — з 13.45.

ПАРТКОМ.

ЗА ЎЗНАЎЛЕННЕ ЛЕНІНСКІХ КАНЦЭПЦЫЙ

Адбыліся падагульняючыя заняткі міжкафедральнага метадалагічнага семінара выкладчыкаў-грамадазнаўцаў ГДУ. Тэма заняткаў «Асноўныя крытэрыі сацыялізма» у нядаўнім мінулым наўрад ці магла б прэтэндаваць на вастрыню сваіх праблем. Але ва ўмовах рэвалюцыйных пераўтварэнняў савецкага грамадства, мэтай якіх з'яўляецца поўнае тэарэтычнае і практычнае ўзнаўленне ленінскай канцэпцыі сацыялізма, высокі ўзровень актуальнасці праблемы асноўных крытэрыяў сацыялізма ні ў каго не выклікаў сумненняў, што і пацвердзіла разгарнуўшаяся затым дыскусія.

Першым выступіў намеснік старшыні савета кафедр грамадскіх навук, загадчык кафедры навуковага камунізма У. І. Качаткоў. У сваім выступленні ён спыніўся на характарыстыцы вузлавых момантаў фарміравання вучэння аб сацыялізме, падкрэсліўшы супярэчнасць гэтага працэсу, неабходнасць па-ленінску творчага падыходу да тэорыі навуковага сацыялізма, які разбурае дагматычна-утапічныя ўяўленні аб шляхах развіцця новага грамадства.

Выступленне загадчыка кафедры гісторыі КПСС В. У. Матусевіча было звязана з аналізам кааператыўнага руху, які разгортваецца ў нашай краіне, з выяўленнем яго станоўчых бакоў і праявіўшыхся выдаткаў, што і вывела дыскусію да праблем форм сацыялістычнай уласнасці.

Дацэнт кафедры палітэканоміі Т. А. Мальгіна ў сваім выступленні сказала аб практычнай значнасці рашэння гэтых праблем, аб неабходнасці творчай самастойнасці ў навуковай рабоце і падкрэсліла вядучую ролю дэмакратызацыі нашага грамадства ў ажыццяўленні радыкальнай эканамічнай рэформы.

Загадчык кафедры палітэканоміі У. Ф. Бондараў звярнуў увагу ўдзельнікаў дыскусіі на складанасць працэсаў перабудовы ў галіне выкладання грамадскіх навук, выказаў рад цікавых заўваг аб крытэрыях сацыялізма, аб эфектыўных формах рэалізацыі сацыялістычнай уласнасці.

У рабоце семінара прынялі ўдзел загадчык кафедры філасофіі і навуковага камунізму Гомельскага кааператыўнага інстытута В. А. Дубровін і дацэнт гэтай жа кафедры М. А. Новікаў.

У наступным навучальным годзе семінар працягне сваю работу. Запрашаем прыняць у ім удзел.

Г. ВЕТЛУГАЕЎ,
намеснік сакратара парткома па ідэалагічнай рабоце.

Гасцінна прымалі сяброў

З 18 па 26 мая ў нашай вобласці праходзілі Дні дружбы і культуры Еленегурскага ваяводства. Гэтыя дні сталі для гамяльчан, жыхароў вобласці па-сапраўднаму цікавымі і памятнымі. Гасцінная гомельская зямля шчыра вітала сваіх польскіх сяброў. Маляўнічыя аб'явы, якія з'явіліся на вуліцах абласнога цэнтра, запрашалі ўсіх у выставачныя залы, Палацы культуры г. Гомеля, дзе можна было пазнаёміцца з творамі жывапісу, графікі, малюнкамі мастакоў Еленегурскага ваяводства, паглядзець прадстаўленыя дыпломныя работы навучэнцаў мастацкай школы Еленей Гуры, убачыць унікальныя тканіны, вырабы з мастацкага шкла, пабываць на канцэртах, на якіх дэманстравалі сваё выканаўчае майстэрства артысты горада-пабраціма.

Цёпла віталі польскіх сяброў — членаў маладзёжнага культурнага цэнтра, сакратара ваяводскага камітэта Саюза моладзі Лешака Скузу, сакратара аддзела культуры ваяводскага Саюза моладзі Анджэя Джыка, іншых прадстаўнікоў польскай моладзі ў нашым універсітэце. У суботу, 21 мая, яны былі прыняты ў рэктарацэ ГДУ. Прарэктар па вучэбнай рабоце прафесар Л. А. Шамяткоў расказаў гасцям аб нашай ВНУ, спецыяльнасцях, па якіх рыхтуе кадры вядучая вышэйшая навучальная ўстанова Беларускага Палесся, сказаў аб тым, што неабходна развіваць і ўмацоўваць навуковыя сувязі паміж польскімі і гомельскімі вучонымі, адказаў на пытанні гасцей аб студэнцкай самастойнасці, магчымасцях студэнтаў у выбарах рэктара і інш.

Польскую моладзь цікавілі пытанні сацыяльнага забеспячэння студэнтаў ГДУ, умовы іх быту, адпачынку, аздараўлення. Аб гэтым гасцям расказала старшыня прафкома студэнтаў Н. І. Колтышава.

На зададзеныя гасцямі пытанні адказваў і намеснік сакратара камітэта ЛКСМБ ГДУ па ідэалагічнай рабоце А. Мацвееў, у прыватнасці, аб нефармальных маладзёжных аб'яднаннях.

На памяць аб сустрэчы польскім сябрам быў уручан сувенір.

Больш падрабязна пазнаёміцца з нашай ВНУ дэлегацыя польскай моладзі змагла ў час экскурсіі па універсітэту. Гасцям паказалі заалагічны музей, аб дасягненнях спартсменаў Гомельшчыны яны змаглі даведацца ў час знаёмства з экспанатамі музея спартыўнай славы.

Вечарам госці паказалі студэнтам універсітэта сваю культурную праграму. У актавай зале выступіла польская рок-група, затым у фае працаваў відэацэнтр.

А ў гэты час гасцінна расчыніла свае дзверы перад прадстаўнікамі сяброўскай маладзёжнай дэлегацыі кафэ «Сустрэча» у студэнцкім інтэрнаце № 2. Сюды прыйшлі таксама члены Клуба інтэрнацыянальнай дружбы «Саюз», студэнты матэматычнага, гісторыка-філалагічнага факультэтаў, каб расказаць гасцям аб тым, як праводзіць свой вольны час студэнцкая моладзь ГДУ, а польскія сябры — аб арганізацыі культурнага адпачынку школьнікаў, навучэнцаў, студэнтаў, маладых рабочых у Еленей Гуры. Анджэй Джык цікава гаварыў аб той рабоце, якая вядзецца гэтым цэнтрам у справе правядзення разнастайных мерапрыемстваў у вольны час. Свой расказ ён ілюстраваў паказам на відэаманіторы самых цікавых і масавых культурных мерапрыемстваў моладзі ваяводства — традыцыйных фестываляў па ўсіх напрамках музыкі. З гэтага ілюстраванага паказу было бачна, што для развіцця творчых здольнасцей маладзёжных мастацкіх калектываў Еленегурскага ваяводства яго культурным цэнтрам створаны добрыя ўмовы, трывалая тэхнічная база.

Прарэктар Л. А. Шамяткоў уручае польскім гасцям сувенір.

У студэнцкім кафэ панавала шчырая, цёплая атмасфера: і госці, і гаспадары спявалі разам песні на рускай мове, добра разумелі адзін аднаго, нягледзячы на моўныя бар'еры. Каб сустрэча запамяталася польскім сябрам надоўга, ім уручылі сувеніры.

У сустрэчы прынялі ўдзел першы сакратар абкома камсамола У. Траццякоў і першы сакратар Цэнтральнага райкома ЛКСМБ І. Караткевіч.

Дні дружбы і культуры Еленегурскага ваяводства на Гомельшчыне, у час якіх адбыліся цікавыя сустрэчы польскай і беларускай моладзі, садзейнічалі далейшаму развіццю і ўмацаванню культурных сувязей народаў дзвюх братніх краін. Каб лепш ведаць адзін аднаго, трэба часцей сустракацца. І думка ўсіх — і гаспадароў, і польскіх гасцей — была аднадушнай. Сустрэчы — шлях да ўзаемаразумення і моцнай дружбы.

Т. ДУБЯК.

Польскія сябры знаёмяцца з экспанатамі заалагічнага музея ГДУ.

Фота А. Ульянкінай.

ВЛКСМ 70

КАМСАМОЛЬСКАЯ ДОБЛЕСЦЬ

Цяжкія і глыбокія раны нанеслі фашысцкія захопнікі народнай гаспадарцы Гомельскай вобласці. Агульны ўрон, нанесены імі, склаў звыш 2,5 мільярда рублёў.

Адразу ж пасля вызвалення працоўныя вобласці прыняліся за аднаўленне сваіх родных гарадоў і вёсак. Пры актыўным удзеле камсамольцаў і моладзі ў кароткія тэрміны былі адноўлены і пачалі выпускаць прадукцыю шмат прадпрыемстваў вобласці. Так, у Гомелі ўжо ў 1946 годзе былі адноўлены ўсе прамысловыя прадпрыемствы, бальніцы, пачаў працаваць кінатэатр.

Барацьба за выкананне і перавыкананне заданняў пасляваеннай пяцігодкі насіла напружаны і ўпарты характар. «Працаваць лепш, абслугоўваць не адзін, а два станкі!» — з такім патрыятычным пачынам выступіла ў 1946 годзе камсамольская арганізацыя завода «Гомсельмаш». Узорам і прыкладам у працы сталі камсамольцы Мікалай Казіміраў, Валянціна Барашкава, Людміла Сіўцова, якія перайшлі на абслугоўванне двух станкоў і выконвалі нормы на 500 і больш працэнтаў. На 250—300% выконваў нормы токар рамонтнага завода камсамолец В. Лапух.

Далёка за межы рэспублікі пайшла слава пра камсамолку-звеннявую з калгаса «Чырвоная ніва» Брагінскага раёна Тамару Шкурко. Па 30 цэнтнераў жыта сабрала яе звяно на плошчы 8 гектараў. Савецкі ўрад заслужана ацаніў яе самаадданую працу — Тамары Шкурко адной з першых прысвоена высокае званне Героя Сацыялістычнай Працы.

У 1948 г. юнае пакаленне краіны стала на працоўную вахту ў гонар 30-годдзя ВЛКСМ. Па прыкладу маладых сталінградцаў камсамольскія арганізацыі Беларусі разгарнулі актыўную барацьбу за эканомію будаўнічых матэрыялаў, металу, гаручага, электраэнергіі. Гэта быў сапраўдны паход за беражлівасць, супраць марнатраўства. Да сярэдзіны года больш 80 тысяч маладых рабочых рэспублікі выканалі свае асабістыя гадавыя планы. Сіламі маладых рабочых было выраблена больш чым на 66 мільёнаў рублёў звышпланавай прадукцыі.

Радзіма высока ацаніла працоўныя дасягненні камсамола. За вялікія заслугі камсамольцаў у сацыялістычным будаўніцтве, у сувязі з 30-годдзем ВЛКСМ 28 кастрычніка 1948 года камсамол узнагароджан другім ордэнам У. І. Леніна.

В. ЛУГАЎСКАЯ,
загадчыца аддзела аблдзяржархіва.

Усесаюзная алімпіяда

ЗБОРНАЯ БССР—З АДНАГО ФАКУЛЬТЭТА

Фізіялогія чалавека з'яўляецца адной з фундаментальных дысцыплін у падрыхтоўцы спецыялістаў фізічнай культуры. У апошнія гады на кафедры фізіялогіі чалавека і жывёлін арганізацыі выкладання данай дысцыпліны ўдзяляецца вялікая ўвага. Удасканальваючы рабочыя праграмы лекцый і лабараторных работ, распрацоўваюцца да апошніх метадычныя ўказанні, у вучэбны працэс укараняюцца вынікі НДР.

Важным мерапрыемствам з'явілася ўкараненне распрацаванай на кафедры методыкі актывізацыі пазнавальнай дзейнасці студэнтаў і кантролю іх ведаў па асобных раздзелах з выкарыстаннем тэлевізійнай устаноўкі. Таму не выпадкова ўжо ў другі раз Гомельскі дзяржуніверсітэт з'яўляўся базай правядзення другога тура Усесаюзнай алімпіяды «Студэнт і навукова-тэхнічны прагрэс», які адбыўся нядаўна.

У алімпіядзе прынялі ўдзел 15 студэнтаў з трох ВНУ рэспублікі: Беларускага інстытута фізічнай культуры, Віцебскага педагагічнага інстытута і нашага універсітэта. Трэба адзначыць, што ўпершыню алімпіяда праводзілася па методыцы з выкарыстаннем тэлевізійнай устаноўкі, што забяспечыла аднолькавыя ўмовы для ўсіх удзельнікаў, выключыла суб'ектывізм і дазволіла аб'ектыўна ацаніць іх веды па агульнай фізіялогіі, разуменню механізмаў рэгуляцыі функцый арганізма ў спакойным стане і пры фізічных нагрузках.

Упершыню пераможцамі II тура алімпіяды сталі студэнты факультэта фізічнага выхавання нашага універсітэта А. Ленскі, А. Цімашэнка і Л. Намаюнас, якія адпаведна занялі першае, другое і трэцяе месцы. Названыя студэнты склалі каманду БССР, якая будзе прымаць удзел у заключным III туры. Ён адбудзецца ў г. Баку. Два другіх студэнты нашага універсітэта занялі 8 і 10 месцы.

У камандным заліку пасля нашага універсітэта другое месца занялі студэнты Беларускага інстытута фізічнай культуры і трэцяе — Віцебскага педінстытута.

А. КІЕНЯ,
нам. старшыні аргкамітэта, доктар біялагічных навук.

ПРАЦАВАЦЬ БОЛЬШ РЭЗУЛЬТАТЫЎНА

У адпаведнасці з праграмай 1987—1988 навучальнага года, зацверджанай Камітэтам народнага кантролю БССР, на мінулым тыдні праведзены падагульняючыя заняткі ў школах народных кантралёраў універсітэта.

На працягу года слухачы школ вывучалі асноўныя напрамкі перабудовы работы органаў народнага кантролю ў святле патрабаванняў XXVII з'езда КПСС, пастановы VI сесіі Вярхоўнага Савета СССР. Важная асаблівасць правядзення заняткаў заключалася ў тым, што ў першай іх частцы вывучаліся тэарэтычныя палажэнні, а ў другой — методыка арганізацыі праверак і рэйдаў. Разам з асноўнай Цэнтральным раённым камітэтам НК была рэкамендавана дадатковая тэматыка, якая адлюстроўвае спецыфіку работы ў вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных установах.

З кароткім паведамленнем аб выніках работы груп народнага кантролю універсітэта за бягучы навучальны год выступіў аўтар гэтых радкоў. Вопытам кантрольнай работы і прапановамі па яе ўдасканальванню падзяліліся старшыні груп НК факультэтаў У. М. Сабаленка (гістфіл), М. І. Чычын (геафак), А. Ф. Каморнікаў (матэматычны факультэт), В. І. Конухаў (фізічны факультэт), член групы народнага кантролю біяфака А. М. Семянкоў. А. Т. Сувіжэнкаў (упраўленне і АГЧ) праінфармаваў народных кантралёраў аб выкарыстанні і эканоміі электрычнай энергіі ва універсітэце за мінулы год і першы квартал г. г.

Падагульняючыя заняткі паказалі, што галаўная і структурныя групы НК сталі працаваць больш рэзультатыўна. У іх рабоце з'явілася больш дэмакратызму, крытыкі, галоснасці. Павышаецца патрабавальнасць да кіруючых і гаспадарчых кадраў, узмацняецца ўплыў груп на асноўныя напрамкі дзейнасці універсітэта. Аднак некаторым кіраўнікам груп і народным кантралёрам не хапае аўтарытэту, незалежнасці ад службовых асоб, пад кіраўніцтвам якіх яны працуюць, умення і жадання дабівацца канкрэтных станоўчых зрухаў па выніках праверак.

Сумеснае дзелавое абмеркаванне вынікаў праверак, асаблівасцей методыкі іх арганізацыі і правядзення, узмацненне адказнасці народных дазорных, расшырэнне іх юрыдычных правоў будуць садзейнічаць павышэнню эфектыўнасці кантрольнай дзейнасці ва універсітэце.

Ю. ПРАЛЯСКОЎСКІ,
старшыня галаўной групы народнага кантролю ГДУ.

Народны кантроль у дзеянні

ЗА ПАРУШЭННІ — ДА АДКАЗНАСЦІ

Важнейшай задачай народных дазорных ва ўмовах перабудовы з'яўляецца забеспячэнне ўсенароднага кантролю ў сферы эканомікі, барацьба з рознымі злоўжываннямі, безгаспадарчасцю і марнатраўствам, стратамі працоўных і матэрыяльных рэсурсаў, прыпіскамі і іншымі негатыўнымі з'явамі, што супярэчаць нашаму сацыялістычнаму развіццю. У святле пастаўленых задач група народнага кантролю геалагічнага факультэта і праводзіць сваю работу.

Праверка рада мерапрыемстваў на факультэце ў апошні час паказала, што супрацоўнікі геафака, пераважна выкладчыцкі састаў, на словах падтрымліваюць перабудову, а на справе працягваюць працаваць па старых метадах. Карацей кажучы, не перабудоўваюцца, а падладжваюцца да перабудовы. На факультэце назіраюцца факты безадказных адносін сярод выкладчыцкага саставу. Яны ідуць на работу па раскладу заняткаў, якія бываюць 2—3 разы ў тыдзень і толькі ў першую палавіну працоўнага дня, а ў другую — пасля абеду, можна ўбачыць толькі лабарантаў, якія стукаюць на сваіх пішучых машынках. У даным выпадку дарэчы сказаць: працоўны закон адзін і яго трэба выконваць усім і з усёй адказнасцю, нягледзячы на асобу і займаемую пасаду. Бадай, з гэтага — працоўнай дысцыпліны — кожнаму з нас трэба было і пачынаць перабудову. І толькі строгая дысцыпліна здольна арганізаваць і накіроўваць працоўныя сілы на добрасумленнае выкананне пастаўленых задач.

Вынікі праверкі групай народнага кантролю факультэта НДР на геафаку паказалі, што дзяржбюджэтнай тэматыцы ўдзялялася мала ўвагі, больш ахвотна выконвалася гасдагаворная. А некаторыя работнікі наогул ухіляліся ад першай з названых. Так, дацэнт У. Э. Каўдэрка два гады (1986 і 1987) не выконваў планавую дзяржбюджэтную тэматыку НДР кафедры геафізікі. Такім чынам, ён на працягу двух гадоў выконваў нагрузку рабочага дня на 50%, г. зн. тры гадзіны ў дзень. Астатнюю палову рабочага дня ён выкарыстоўваў на выкананне гасдагаворнай тэматыкі НДР іншай кафедры (інжынернай геалогіі і гідрагеалогіі), дзе працаваў старшым навуковым супрацоўнікам з акладам 110 руб. у месяц. Гэты факт правяраўся камісіяй, створанай загадам па універсітэту ад 8 лютага г. г. У ходзе праверкі было ўстаноўлена, што з боку навуковага кіраўніка тэмы загадчыка кафедры геафізікі дацэнта А. П. Пінчука не былі забяспечаны сістэматычнае кіраўніцтва і кантроль за ходам яе выканання, зніжаны патрабаванні да выканаўцаў. Ускрытыя факты сведчаць аб тым, што на геафаку не наладжана сістэма ўнутрывузаўскага кантролю. Выкананне індывідуальных планаў выкладчыкаў на працягу года з боку дэканата, загадчыкаў кафедр фактычна не кантралявалася.

Загадам рэктара за невыкананне індывідуальнага плана НДР дзяржбюджэтнай тэмы за 1986 і 1987 гг. дацэнту У. Э. Каўдэрку аб'яўлена вымова, за нізкі ўзровень планавання і кіраўніцтва НДР на кафедры геафізікі і аслабленне кантролю за выкананнем індывідуальных планаў выкладчыкаў па навукова-даследчай рабоце загадчыку кафедры дацэнту А. П. Пінчуку аб'яўлена заўвага. Дэкану геафака дацэнту В. Г. Жогла рэкамендавана ўзмацніць кантроль за выкананнем індывідуальных планаў НДР выкладчыкаў кафедры.

Групай народнага кантролю на геафаку выяўлены таксама парушэнні ў расходаванні этылавага спірту. Так, загадчыкі лабараторый В. М. Шырукоў, Ж. П. Літвіненка няправільна выкарыстоўвалі і спісвалі спірт. Па выніках праверкі рэктарат універсітэта наклаў заслужаныя спагнанні на парушальнікаў: ім аб'яўлены вымовы і зроблены грашовыя налічэнні.

М. ЧЫЧЫН,
старшыня групы народнага кантролю геалагічнага факультэта.

СТУДЭНТЫ І ДАЦЭНТЫ

Такое спалучэнне слоў цяпер стала вельмі папулярным. Пад такім дэвізам праходзяць брыфінгі, КВЗ, спартыўныя спаборніцтвы, гутаркі ў інтэрнаце. Залы перапоўнены, студэнты ведаюць: «Сумна не будзе».

Але наш загаловак у даным выпадку пазбаўлены пацяшальна-пазнавальных інтанацый.

Чым менш студэнтаў прыходзіцца на аднаго выкладчыка, тым вышэй якасць ведаў першых (мы, канешне, выключаем сітуацыі, якія ўтрымліваюцца ў выступленнях Г. Хазанава).

Якое ж становішча зараз на факультэце і ва універсітэце? У наступным навучальным годзе ў ГДУ павінна працаваць 409 выкладчыкаў, якія будуць вучыць 6580 студэнтаў па ўсіх формах навучання. На аднаго выкладчыка прыпадзе 16 студэнтаў, а па стацыянару — 8. На дзённым аддзяленні гісторыка-філалагічнага факультэта вышэйшую адукацыю будуць набываць 1197 студэнтаў. Гэта — на 107 выкладчыкаў, або на кожнага з іх па 11, а на філалагічных спецыяльнасцях яшчэ больш — 13.

8 і 13 — ці не ў гэтым адна з прычын значнай колькасці адлічэнняў з універсітэта студэнтаў-філолагаў? Канешне, тут і ўзрослая патрабавальнасць, але ж і планавыя органы даюць нам планы набору, кіруючыся інтарэсамі народнай гаспадаркі. Ці ўсё мы можам зрабіць для рэалізацыі планаў пры такой загрузцы выкладчыкаў? Адназначна адказаць цяжка. Калі ўлічыць, што на выкладчыкаў-філолагаў прыходзіцца яшчэ адзінаццаць студэнтаў-завочнікаў, то перагрузка відавочная і амаль крытычная. На філалагічных кафедрах чакаецца 60000 гадзін (лічба яўна заніжана), па 1090 гадзін на выкладчыка. У цяжкім становішчы кафедра гісторыі СССР і БССР. Тут сярэдняя нагрузка на выкладчыка павінна быць 550 гадзін, а агульная нагрузка кафедры — 9481 гадз. на 11 чалавек.

14 выкладчыкаў універсітэта, кандыдатаў навук займаюць пасады асістэнтаў, з іх 5 — выкладчыкі нашага факультэта. Выкладчыца кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства Н. А. Старасценка апублікавала падручнік з грыфам Мінвуза БССР агульным аб'ёмам звыш 20 друкаваных аркушаў, і 5 гадоў яна працуе на пасадзе асістэнта. Ці патрэбны гэтаму факту каментарыі?

Мы вялі разлікі, не ўключаючы вынік папаўнення факультэта і універсітэта замежнымі студэнтамі. Толькі планавае папаўненне складзе ў гадзінах прыкладна 2,5 стаўкі.

Мы разумеем, што задача павелічэння эфектыўнасці вузаўскай навукі ў 2—2,5 раза будзе вырашацца не на нашым факультэце, і пэўная перавага ў камплектаванні кадрамі будзе аддадзена кафедрам дакладных навук. Гэта натуральна. Але і нашы студэнты відавочна хочуць, каб у іх дацэнтаў было больш часу для навуковай, грамадскай работы і якаснай падрыхтоўкі да вучэбных заняткаў.

Спаборніцтва, накіраванае на зніжэнне вышэй названых суадносін, прывядзе да таго, што выйграюць і студэнты, і дацэнты, і справы.

У. САБАЛЕНКА,
старшыня групы народнага кантролю гісторыка-філалагічнага факультэта.

Новае ў вышэйшай школе

ІНСТЫТУТ НА ГАСРАЗЛІКУ

Маскоўскі інстытут народнай гаспадаркі ім. Г. В. Пляханава (МІНГ) адным з першых у краіне пераходзіць на гасразліковыя адносіны. Аб тым, як гэта адбываецца, расказвае рэктар інстытута прафесар Уладзімір Паўлавіч Грошаў.

ГЭТЫМ летам мы ўпершыню будзем праводзіць набор студэнтаў толькі па заказах, сказаў ён. — Абітурыенты 1988 года ўбачаць на інфармацыйным стэндзе ў прыёмнай камісіі не толькі пералік факультэтаў і спецыяльнасцей, на якія праводзіцца набор, але і назвы арганізацый заказчыкаў — галін, міністэрстваў, прадпрыемстваў, якія сваімі запатрабаваннямі і вызначаюць, колькі чалавек будзе прынята на тую ці іншую спецыяльнасць. Паступаючыя адразу выбіраюць не толькі сваю будучую прафесію, але і месца работы, а затым здаюць конкурсныя экзамены.

— Гасразлік дапускае самафінансаванне. Хто будзе аплачваць навучанне студэнтаў, яно ж даstatкова дарагое, а з часам, з увядзеннем новых тэхнічных сродкаў навучання, стане яшчэ даражэй!

— Студэнты плаціць за адукацыю не будуць. Бясплатная адукацыя — важнейшая прывілея нашага сацыялістычнага грамадства, і, на маю думку, яе ліквідаваць мы не маем права. Расходы на навучанне разам з інстытутам будуць несці заказчыкі. А пасля ўсе расходы пяройдуць на іх. Пераход гэты будзе ажыццёўлен паступова, не ўсе ж прадпрыемствы і арганізацыі гатовы да гасразліковых адносін. Тыя заказчыкі, якія пакуль не асвоілі гасразлік, будуць спачатку аплачваць навучанне часткова. Мы вызначаем для іх суму ў тры тысячы — чвэрць сярэдніх расходаў на выпускніка, плюс прыбытак.

А тыя, хто гатоў уступіць у гасразліковыя ўзаемаадносіны, будуць аплачваць навучанне такім чынам: першы курс — узнос у размеры палавіны сумы заказчыкі ўносяць пасля прыёму студэнтаў, другі — пасля трох гадоў навучання. Увесь перыяд вучобы — пяць гадоў. Калі ж заказчыкам патрабуецца паскораная падрыхтоўка спецыялістаў па прыярытэтных напрамках эканомікі (што, зразумела, патрабуе значна большых затрат), то аплата будзе ажыццяўляцца па дагаворных цэнах, якія могуць даходзіць да 20 тысяч рублёў.

— Ці звязана паступовасць выплаты з якімі-небудзь стадыямі ў навучанні?

— Так. Навучанне будзе ажыццяўляцца ў некалькі этапаў, стане значна бліжэй да вытворчасці, чым раней. Першыя два гады, як і раней, усе студэнты вучацца па адной праграме, атрымліваюць фундаментальную агульнанавуковую адукацыю. Затым разам з заказчыкамі інстытут размяркоўвае студэнтаў па групах, дзе будуць рыхтавацца спецыялісты, якія спатрэбяцца данаму канкрэтнаму прадпрыемству-заказчыку праз тры гады.

Трэці год студэнты працягваюць падрыхтоўку ў сценах ВНУ, але ўжо на аснове запытанняў заказчыкаў. Пасля трэцяга курса студэнты і прадпрыемствы падпісваюць кантракт — узаемныя абавязацельствы. З гэтага часу студэнтаў вучаць па індывідуальнаму графіку. Палавіну часу яны праводзяць у інстытуце, другую — на сваім рабочым месцы. Выпускнікоў МІНГа будзе ацэньваць дзяржпрыёмка, рашаючае слова ў якой будзе належыць прадпрыемствам.

— У якія яшчэ гасразліковыя адносіны будзе ўступаць інстытут, як яны адлюструюцца на матэрыяльнай зацікаўленасці студэнтаў?

— Другой крыніцай фінансавання дзейнасці МІНГа будзе аказанне навуковых паслуг на ўнутраным і міжнародным рынку. На ўнутраным — гэта, напрыклад, ажыццяўленне разлікаў і тэарэтычных даследаванняў па заказах. На міжнародным — стварэнне камп'ютэрных праграм для навучання іншаземцаў рускай дзелавой мове. Прычым плату за падрыхтоўку спецыялістаў і аказанне паслуг можна рабіць не толькі грашыма, але таксама паслугамі: прадстаўленнем МІНГу неабходнай тэхнікі, узвядзеннем будынкаў і г. д.

Распрацаван і механізм павышэння матэрыяльнай зацікаўленасці студэнтаў. У канцы навучання шмат студэнтаў змогуць атрымаць пэўную суму грошай, каля дзвюх тысяч рублёў (не ўлічваючы штомесячных стыпендый, якія выплачваюць тым, хто паспяхова вучыцца). Адкуль жа возьмуцца гэтыя дзве тысячы? Кожны студэнт за час вучобы выконвае розную аплачваемую работу: навуковую, вытворчую. Па свайму жаданню ён можа атрымаць грошы, якія належаць яму, а таксама пакласці іх на свой асабовы рахунак.

— Ці звязана перабудова ў інстытуце з якой-небудзь рэарганізацыяй, калі гэта так, то як забяспечвалася дэмакратычнасць у гэтым працэсе?

— У мінулым годзе ў нас была праведзена значная рэарганізацыя. Скарочана адзінаццаць кафедр, з дванаццаці факультэтаў засталося толькі восем. Перш, чым гэта адбылося, на працягу некалькіх месяцаў праходзілі вострыя дыскусіі, самі выкладчыкі прапанавалі вучонаму савету інстытута новую структуру, і рэктарат затым прыняў яе, не ўносячы ніякіх асабістых змяненняў.

Зараз інстытут гатовы да рашэння такога важнага пытання, як падрыхтоўка высокакваліфікаваных спецыялістаў для эканомікі краіны ў сучасных умовах. З гэтага часу выкладчыцкае месца па заканчэнню пяці гадоў становіцца вакантным, і на яго аб'яўляюцца выбары. Цяпер ужо выбрана значная частка выкладчыцкага саставу, савет інстытута (куды цяпер уваходзяць не толькі выкладчыкі, але і студэнты), ідуць выбары загадчыкаў кафедр.

Інтэрв'ю ўзяў В. БАЛАШОЎ, (АПН).

ГАЛОЎНАЕ ДАСЯГНЕННЕ—МАСАВАСЦЬ

Урачыстае адкрыццё спартакіяды. Фота У. Чысціка.

Фізічная культура і спорт заўсёды былі і застаюцца на службе здароўя. Гэта, як кажуць, праўпісная ісціна. Аднак яшчэ далёка не кожны з нас належным чынам займаецца фізічнымі практыкаваннямі, спортам — самым даступным стымулам для ўмацавання свайго арганізма, яго загартоўкі, вынослівасці. Таму заслугоўвае адабрэння ўсё ўзрастаючая ўвага, што надаецца ва універсітэце больш шырокаму далучэнню яго выкладчыкаў і супрацоўнікаў да фізічнай культуры. Гэтай мэце была падпарадкавана і праведзеная сярод іх спартакіяда па здачы нарматываў комплексу ГПА. Яна адбылася ў мінулы чацвер на універсітэцкім стадыёне і прысвячалася XIX Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі і 44-й гадавіне вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Адразу ж пасля заняткаў першай змены стадыён пачаў запаўняцца выкладчыкамі, супрацоўнікамі, якім прадстаяла ўдзельнічаць у спаборніцтвах. З'явілася і нямала балельшчыкаў. Сваіх мам і тат прыйшлі падтрымаць дзеці.

Цёплы сонечны дзень. Прыгожа аформлены стадыён. На ўсё наваколле разносіцца музыка. Усё гэта стварае прыўзнятасць, сапраўды святочны настрой. Неяк не прыгадваецца, каб штосьці падобнае было раней у жыцці універсітэцкага калектыву.

14 гадзін 30 мінут. Супрацоўнік кафедры фізвыхавання, удзельнік Вялікай Айчыннай вайны, палкоўнік у адстаўцы А. А. Косцікаў дае каманду аб пастраенні. У агульнай калоне ўдзельнікаў спартакіяды выстраілася каля 180 чалавек. Сярод іх — маладыя выкладчыкі і супрацоўнікі з яшчэ зусім нязначнай біяграфіяй і тыя, у каго за плячыма доўгі жыццёвы шлях. Гэта — ветэраны Вялікай Айчыннай вайны, прафесары У. В. Анічэнка, У. Д. Арэшчанка, А. С. Калугін, Г. А. Кузняцоў, а таксама прадстаўнікі сярэдняга пакалення, дэканы: фізічнага факультэта — М. В. Максіменка, матэматычнага — М. В. Селькін, многія загадчыкі кафедр.

А. А. Косцікаў здае рапарт в. а. рэктара члену-карэспандэнту АН БССР Л. А. Шамяткову аб гатоўнасці да правядзення спартакіяды. Леанід Аляксандравіч горача вітае ўдзельнікаў спаборніцтваў і жадае паспяховых стартаў і фінішаў.

З цёплымі словамі да ўдзельнікаў спаборніцтваў звярнуўся ветэран Вялікай Айчыннай вайны падпалкоўнік у адстаўцы, начальнік аддзела кадраў П. А. Савінскі.

Ганаровае права ўзняць флаг спаборніцтваў прадстаўляецца аднаму з актывістаў спартыўна-масавай работы ва універсітэце дацэнту матэматычнага факультэта В. Л. Мярэжу і майстру спорта СССР дацэнту кафедры філасофіі А. А. Фяськову.

Перад пачаткам спаборніцтваў яго ўдзельнікі на чале са старшыней спартклуба Г. І. Варатніцкім правялі фізкультурную размінку.

І вось пачынаюцца спаборніцтвы па трохбор'ю комплексу ГПА ў трох мужчынскіх і жаночых узроставых групах. Да работы прыступае суддзейская брыгада, якую ўзначаліў суддзя ўсесаюзнай катэгорыі В. К. Кірзеў.

Ва ўсіх сектарах і на бегавых дарожках разгарнулася вострая барацьба за асабістую перамогу. А пераможцы вызначаліся па найменшай суме месцаў у трох відах праграмы.

Праходзіць пэўны час і суддзейская брыгада паведамляе вынікі. Пераможцамі сярод мужчын у групах да 30, ад 30 да 40, ад 40 да 50 і звыш 50-гадовага ўзросту сталі адпаведна Л. Бабічаў, М. Каняхін (факультэт фізвыхавання), В. Мядзведзеў (кафедра фізвыхавання), А. Нехрышаў (фізічны факультэт). Сярод жанчын у адпаведных узроставых групах пераможцамі сталі Л. Пяхенька са спартклуба, М. Капшай (фізічны факультэт), Л. Марозава (факультэт фізвыхавання), В. Касцючэнкава (бібліятэка). Усе пераможцы ўзнагароджаны граматамі спартклуба і памятнымі прызамі. Граматамі ўзнагароджаны і прызёры спартакіяды па кожнай узроставай групе. Сярод іх — прарэктар па завочнай адукацыі Л. Н. Сечка і старшыня прафкома М. Н. Мурашка, якія занялі адпаведна 2-е і 3-е месцы ў групе мужчын ад 40 да 50 гадоў.

На спартакіядзе паказаліся далёка не адназначныя вынікі. Аднак пра адзін з іх нельга не сказаць. Так, супрацоўніца рэдакцыі нашай газеты першаразрадніца Г. Тарапына практыкаванне па падняццю тулава выканала 260 разоў.

Галоўнае ж дасягненне спартакіяды — яе масавасць і ўсведамленне той карысці, якую прыносяць нам фізкультура і спорт.

Б. ВАЛОДЗІН.

Скачок начальніка аддзела кадраў П. А. Савінскага.

СТАЛА БАЗАВАЙ КАМАНДАЙ

Радуюць сваіх балельшчыкаў у апошні час баскетбалісты Гомельшчыны. Яны сталі ўладальнікамі Кубка БССР, чэмпіёнамі рэспублікі. У гэтым немалая заслуга вядучых баскетбалістаў нашага універсітэта, якія ўваходзяць у зборны калектыў вобласці, а таксама яго трэнераў — старшых выкладчыкаў кафедры тэарэтычных асноў фізічнага выхавання Б. А. Царыкава і В. І. Селіванава.

Нашы баскетбалісты ўдала выступілі і на спаборніцтвах спартклубаў ВНУ рэспублікі. На заключным турніры ў Гомелі яны выйшлі пераможцамі і самааддана змагаліся за вышэйшыя ўзнагароды ў фінальных гульнях, што праходзілі ў Мінску. Асноўнымі прэтэндэнтамі на званне мацнейшых былі каманды Беларускага інстытута фізічнай культуры, за якую, дарэчы, выступала пяць членаў асноўнага саставу каманды мінскага РТІ — удзельнікі чэмпіянату краіны ў вышэйшай лізе, ГДУ і БПІ. У такім парадку яны і размясціліся ў турнірнай табліцы на заключным этапе спаборніцтваў. У рашаючых сустрэчах нашы студэнты ўступілі камандзе ІФК з розніцай у 13 ачкоў і дасягнулі перавагі над політэхнікамі ў 7 ачкоў.

Ва ўсіх сустрэчах добрае майстэрства прадэманстравалі Аляксандр Ежыкаў і Сяргей Мацыпуд з факультэта фізвыхавання, Раман Пучкоў і Вадзім Лапцеў з фізічнага факультэта.

Наша баскетбольная каманда зацверджана базавай для падрыхтоўкі зборнага калектыву рэспублікі да Усесаюзнай універсіяды. Баскетбалісты студэнцкіх каманд краіны ўступяць у барацьбу за ўзнагароды 25 ліпеня на пляцоўках Вільнюса. Старшым трэнерам каманды назначаны Б. А. Царыкоў.

[НАШ КАР.].

НА ШЛЯХУ ДА МЕДАЛЁЎ

На стадыёне ВА «Гомельдрэў» прайшло зональнае першынство ВНУ рэспублікі па футболу. У ім прынялі ўдзел каманды Віцебскага і Мазырскага педінстытутаў, Гродзенскага універсітэта і сельгасінстытута, ГПІ і ГДУ.

Футбалісты нашага універсітэта здолелі паказаць у ходзе сустрэч добрую гульню і занялі першае месца. Віцябчане былі другімі сярод шасці каманд-удзельніц першынства.

На трэцім месцы — гомельскія політэхнікі.

Значны ўклад у поспех футбольнай каманды ГДУ ўнеслі яе ігракі Ігар Фралоў з факультэта фізвыхавання, Васіль Поляк (эканамічны факультэт), Уладзімір Непша (фізічны факультэт). Добрае майстэрства паказалі таксама члены зборнай каманды ГДУ замежныя студэнты Камара Лай і Сако Цііані.

У. ДЖЫОЕЎ,
трэнер футбольнай каманды ГДУ.

1-га чэрвеня— Міжнародны дзень абароны дзяцей

НАМ ВЕСЕЛА! Фота У. Смірнова.

ДЗЕЦІ І ВЕЛАСІПЕД

З наступленнем цёплага надвор'я ўсё часцей і часцей можна бачыць на вуліцах і дарогах за рулём веласіпеда, мапеда, а то і матацыкла непаўналетняе дзіця. Большасць з іх без вопыту ваджэння, без ведання правіл дарожнага руху. Вынікі гэтага бываюць вельмі сумнымі. Так, вучань 8 класа СШ № 26 Вячаслаў Паўлянок, кіруючы мапедам па вуліцы Савецкай, не справіўся з кіраваннем і ўрэзаўся ў бардзюр. У выніку ён атрымаў сур'ёзныя траўмы і дастаўлены ў бальніцу. Трапілі пад колы аўтамабіля непаўналетнія веласіпедысты — вучань 5 класа СШ № 44 Жэня Касцючэнка і трэцякласнік гэтай жа школы Васіль Бабічук, якія ўдваіх каталіся на веласіпедзе.

Вядома, веласіпед прыносіць шмат радасці дзецям. Але неабходна ведаць: калі вы купілі веласіпед, яго трэба зарэгістраваць у раённай арганізацыі таварыства аўтамотааматараў, атрымаць нумарны знак, вывучыць правілы руху і атрымаць пасведчанне ўстаноўленага ўзору, а пасля гэтага садзіцца за руль. Ездзіць па вуліцах і дарогах на веласіпедзе дазваляецца дзецям не маладзей 14 гадоў, прычым яны павінны цвёрда ведаць і захоўваць правілы, якія датычацца веласіпедыстаў. Веласіпедамі з падвясным рухавіком і мапедамі дазваляецца кіраваць рабятам ва ўзросце не маладзей 16 гадоў.

Веласіпедысту забараняецца: ездзіць па тратуарах і пешаходных дарожках; ездзіць, не трымаючыся за руль; перавозіць пасажыраў; рухацца па дарогах пры наяўнасці побач веласіпеднай дарожкі, паварочваць і разварочвацца, не пераканаўшыся ў тым, што гэта бяспечна; чапляцца за праходзячы транспарт; кіраваць незарэгістраваным веласіпедам.

Толькі строгае выкананне гэтых нескладаных правілаў дазволіць дзецям пазбегнуць шмат непрыемнасцей на дарозе.

Мы таксама звяртаемся і да вадзіцеляў! Зараз у школьнікаў пачаліся летнія канікулы. Большую частку часу яны будуць знаходзіцца на вуліцы. А вы ведаеце, што дзеці не заўсёды ўважлівыя і асцярожныя, могуць нечакана з'явіцца на праезнай частцы, схільны і да гульняў на дарогах. У гэтых выпадках ні вялікі вопыт вадзіцеля, ні надзейныя тармазы не ў стане прадухіліць трагедыю. Каб засцерагчы дзяцей ад няшчасных выпадкаў, будзьце асабліва ўважлівы пры праездзе каля школ, дзіцячых садоў, стадыёнаў, дзіцячых пляцовак, а таксама пры аб'ездзе стаячага на прыпынку транспарту.

А. РАГАЎЦОЎ,
старшы інспектар ДАІ УУС.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

У Інфармацыйнай службе універсітэта можна падрабязна азнаёміцца са спісам міжнародных і замежных выстаў, якія праводзяцца ў СССР пры садзейнічанні Усесаюзнага аб'яднання «Экспацэнтр», а таксама з Інфармацыйным зборнікам (выпуск № 1) аб мерапрыемствах па навукова-тэхнічнай прапагандзе (усесаюзных канферэнцыях, нарадах, семінарах, запланаваных на бягучы год).

За даведкамі звяртацца ў Інфармацыйную службу ГДУ (вучэбны корпус № 1, п. 3-14, тэл. 56-73-38).

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 3-11, тэл. 57-16-52.

«Гомельскі універсітэт» — орган парткома, рэктарата, прафсаюзных камітэтаў, камітэта ЛКСМБ Гомельскага дзяржаўнага універсітэта. Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1.

АЗ 05238 Аб'ём — 1 друк. арк. Тыраж 2000 экз. Заказ 398.